

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Nebovidy, příspěvková organizace

Nebovidy 78, 664 48 Moravany u Brna

Identifikátor školy: 600 109 976

Termín konání orientační inspekce: 20. a 21. březen 2003

Čj.:	122 182/03 11075
Signatura:	ol2aw121

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Nebovidy, příspěvková organizace, jejímž zřizovatelem je obec Nebovidy, má dvě třídy s celodenním provozem. Třídy MŠ jsou věkově heterogenní od 3 do 6 let dětí. Kapacita školy je 50 dětí. Ve školním roce 2002/2003 je v MŠ zapsáno 40 dětí (32 na celodenní a 8 na nepravidelnou docházku). Mateřská škola zajišťuje výchovně-vzdělávací činnost pro děti z Nebovid i z Moravan. Provoz školy je od 6:30 do 15:30 hodin. Provozní doba jedné třídy je upravena tak, aby navazovala na spoje hromadné dopravy a umožňovala bezproblémové svážení dětí z okolních vesnic. Mateřská škola sdružuje i školní jídelnu, která má kapacitu 100 jídel a zajišťuje stravu pro děti i zaměstnance MŠ Nebovidy i ZŠ Moravany. Ředitelka školy je ve funkci od 1. srpna 2002.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské školy v řízených a spontánních činnostech

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost v mateřské škole zajišťují tři kvalifikované pedagogické pracovnice s plným pracovním úvazkem (dvě učitelky s dlouholetou a jedna učitelky pouze jednoletou praxí). V současné době je pedagogický sbor stabilizován. Souběžné působení ve třídách je vzhledem ke sníženému počtu učitelek uplatňováno jen pro zajištění organizačních záležitostí, přiměřeně k potřebám školy a zajištění jejího chodu.

Při nástupu do funkce ředitelka v řízení školy navázala na zaběhnuté způsoby předchozího vedení. Získané zkušenosti si pravidelně vyhodnocuje a postupně přizpůsobuje dle potřeb organizace a ve vztahu k novým trendům předškolní výchovy. Vzhledem k jejímu krátkodobému funkčnímu období i povinností spojených s převedením školy ze zálohové organizace na příspěvkovou se jí zavádění nových trendů a způsobů řízení daří jen velmi pomalu. Při vedení školy se ředitelka opírá o kolektiv zaměstnanců, který aktivně zapojuje do spolurozhodování, méně do tvorby výchovně-vzdělávacího programu. Vztahy mezi pedagogickými i správními pracovníky jsou vstřícné. To kladně ovlivňuje i celkovou atmosféru školy. Ke všem zaměstnancům ředitelka přistupuje korektně a ohleduplně. Jejich odborné a metodické vedení směřuje k naplňování dlouhodobých záměrů školy, ne vždy však promyšleně a systematicky. Při výběru vzdělávacích akcí nechává učitelkám značnou volnost. Vzdělávacích akcí se učitelky zúčastňují dle zájmu, bez ohledu na aktuální priority školy. Získané poznatky ředitelka vyhodnocuje na pedagogických radách. Jelikož jasně nestanovuje ani nekontroluje zavádění nových zkušeností do praxe, jejich využívání je v rámci školy rozdílné. Kontrolní činnost ředitelka provádí převážně operativně při společném působení s učitelkami ve třídách a prostřednictvím neplánovaných hospitací. Cíle si stanovuje sice konkrétně, ale nahodile. Závěry z kontrol s učitelkami vždy projednává, ale bez následné kontroly odstranění zjištěných nedostatků. Přestože se ředitelka snaží pedagogické pracovnice

motivovat k uplatňování inovativních prvků, vzhledem k její menší zkušenosti s řídicí prací a ne vždy zcela promyšleným odborným a metodickým vedením lidí, nové trendy se v práci školy odrážejí jen málo.

Organizace provozu školy je stanovena několika dokumenty (organizační řád, vnitřní řád), které jsou zpracovány spíše v obecné poloze, popisují více povinnosti a stanovují některé úkoly, které nejsou v kompetenci školy. Takto obecně zpracované materiály vždy nevytváří rodičům ani zaměstnancům příliš jasný obrázek o organizační struktuře školy a ředitelce komplikují provádění kontroly. I přes tyto formální nedostatky v písemných dokumentech celkový chod školy funguje bez zásadních problémů. Z ohledem na dojíždění dětí z okolních vesnic hromadnými spoji ředitelka přizpůsobila provozní dobu a časově odstupňovala zahájení a ukončení provozu tříd. Méně promyšleně však vymezila pracovní náplň učitelek a organizaci dne v MŠ (obsahují povinnosti, které nesouvisí s pracovní náplní učitelek a s činností školy). Informační systém v rámci školy je však otevřený a funkční. Méně účinný je informační systém směrem k rodičům, zvláště u rodičů dojíždějících dětí, kdy chybí přímý kontakt. O práci a činnosti dětí škola rodiče informuje převážně zprostředkovaně prostřednictvím písemných informací na vývěsce u autobusové zastávky. Přestože škola organizuje i třídní schůzky, celková informovanost rodičů dojíždějících dětí je komplikovanější a méně účinná. Rodiče dětí z Nebovid se s prací školy mohou seznamovat při každodenních kontaktech s učitelkami a na nástěnkách. Konzultační činnost škola nabízí jen dle potřeb rodičů. Nejčastěji ji zajišťuje v rámci prověřování školní zralosti. V této oblasti spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou a základní školou. Velmi dobrou spolupráci má škola i se zřizovatelem. V současné době škola navázala i bližší spolupráci s rodiči, které zapojuje jako spoluorganizátory různých akcí, kterými se i prezentuje na veřejnosti.

Personální podmínky školy jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola, která je umístěná ve starší budově, se nachází v klidné části obce. Její součástí je rozlehlá, funkčně vybavená školní zahrada s dostatkem vzrostlých stromů. Vzhledem k plánované opravě technického stavu některého vybavení (pergola), není školní zahrada v současné době využívána.

Třídy a sociální zázemí pro děti jsou umístěny v patře budovy. Prostorové podmínky tříd, chodeb i schodiště jsou ve vztahu k počtu dětí i z hlediska psychohygienických a bezpečnostních podmínek vyhovující. Celkové klima školy pozitivně ovlivňuje vkusná výzdoba, která je provedená velmi citlivě z prací dětí i učitelek. Třídy jsou vybaveny starším, ale funkčním nábytkem. Dětský nábytek (stolky a židličky) však nejsou vždy přiměřené k tělesné výšce dětí. Vnitřní prostorové uspořádání budovy školy (šatna a jídelna v přízemí) klade značné nároky na organizaci výchovně-vzdělávací práce a zajištění bezpečnosti dětí.

Ve třídách mají děti k dispozici několik hracích koutů zařízených převážně staršími hračkami. Rozmanitost hraček není příliš pestrá. Pomůcky, které jsou umístěny v dosahu dětí, jsou pravidelně využívány. Méně využívány jsou hračky umístěné v uzavřených skříňkách a centrálním kabinetu. Absenci některých pomůcek učitelky s dětmi řeší tím, že si společně vlastními silami pomůcky vyrábí. Na dobré úrovni jsou pomůcky pro hudební a výtvarné aktivity a vybavení dětské knihovny (převážně starší tituly). Nedostatečně je však škola vybavená pomůckami pro pohybové aktivity a většími stavebnicemi pro rozvíjení spontánní činnosti.

Materiálně-technickému vybavení školy věnuje ředitelka dostatečnou pozornost. Zjištěné skutečnosti vyhodnocuje a na základě vlastního zjištění a ve spolupráci se zřizovatelem vytvořila dlouhodobý plán doplnění a inovace materiálně-technického vybavení. Při tvorbě plánu respektovala aktuální potřeby školy z hlediska celkového technického stavu budovy a finančních možností. V současné době se zaměřila na modernizaci materiálně-technického vybavení školní jídelny, která je součástí MŠ a zkvalitnění technického stavu vybavení školní zahrady.

Materiálně-technické vybavení školy je na průměrné úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

MŠ zpracovala „Školní vzdělávací program“, který zaměřila na seznamování dětí s přírodou a strukturovala ho podle ročních období. Při zpracování vzdělávacího programu škola vycházela z Programu výchovné práce, z kurikula „Jaro, Léto, Podzim, Zima“, „Zdravé MŠ“. Přestože při zpracování škola využívala i „Rámcový program pro předškolní vzdělávání“, z celkového pojetí vzdělávacího programu i jeho členění je zřejmé, že stanovené úkoly spíše vychází z klasického pojetí předškolního vzdělávání.

Výchovně-vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace školy je vedena přehledně a pečlivě, průkazným způsobem.

Pravidla vnitřní evaluace školy nejsou vypracována. Zpětnou vazbu o naplňování cílů učitelky získávají při předávání informací o dětech nebo prostřednictvím stručného popisu své práce za období jednoho týdne. Promyšleně s účinnou analýzou však práci nevyhodnocují.

Kontrolu naplňování výchovně-vzdělávacího programu škola provádí. Systém kontroly je však spíše formální a ne zcela funkční.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní činnosti

Prostředí třídy, vzhledem k menší vybavenosti, vytvářelo méně motivačních podnětů ke hře a rozvoji spontánních činností. Ty probíhaly pouze na základě přání dětí. Nabídku pomůcek učitelky neposkytovaly. Nabízely pouze jednu skupinově řízenou činnost, která však nebyla motivačně propojená s hrou dětí. Plnění úkolů pro spontánní činnosti, které si učitelky stanovily většinou nahodile a bez návaznosti k týdennímu tématu, při práci s dětmi důsledně nesledovaly. Do hry však učitelky vstupovaly většinou velmi citlivě, ale bez jasného záměru hru obohatit, podporovat fantazii a představivost. Osobnostní a sociální rozvoj dětí však rozvíjely, i když ne vždy zcela cílevědomě. Svým klidným a vstřícným přístupem vytvářely ve třídě pozitivní atmosféru. K dětem přistupovaly ohleduplně a vycházely vstříc jejich požadavkům. Děti mezi sebou i s učitelkami přirozeně navazovaly kontakt a otevřeně komunikovaly. Jejich verbální projev však byl často velmi hlučný. Někdy docházelo i k vzájemnému překřikování,

kteřé v někteřých případech (zvláště u chlapců) vyústilo v konflikt. Přestože činnost dětí učitelky hodnotily adresně a pozitivně, hodnocení dále cíleně nevyužívaly. Metody aktivního a prožitkového učení uplatňovaly spíše výjimečně.

Činnosti dětí probíhaly většinou v prostoru, v menších skupinkách a účelně využívaly volně dostupné hračky. Přestože děti měly možnost seberealizace a uplatnění individuálních možností a zkušeností, vzhledem k malému emočnímu zaujetí a nedostatku motivačních podnětů nebyly některé činnosti příliš pestré a obsahově bohaté. Děti se na ně však nedokázaly určitou dobu soustředit. I když organizace spontánních činností většinou respektovala individuální tempo, průběh narušoval pozdní příchod dětí do MŠ, dělení do tříd s příchodem dojíždějících dětí a společně organizované přechody do umývárny a ke svačince. Při společných přechodech často docházelo k řízenosti učitelkou a vznikaly zbytečné prostoje.

Spontánní činnosti byly průměrné.

Řízené činnosti

Řízená činnost byla většinou realizována v návaznosti k týdennímu tématu, bez většího zřetele na aktuální situaci. Úkoly byly stanoveny často nahodile a obecně, bez motivační propojenosti a s ohledem na individuální a věkové možnosti dětí. Motivace k činnostem byla převážně jen vstupní. Vycházela sice z pozorování dětí, ale méně z jejich prožitků. Do řízené činnosti, která byla nabízena v průběhu hry, se mohly děti zapojovat dle zájmu. Řízené činnosti organizované po společné svačince byly i přes velmi nízký počet dětí ve třídách vedeny převážně frontálním způsobem (se všemi dětmi současně, ve stejném tempu a čase). Na pokyn učitelky se do nich zapojovaly téměř všechny děti. Ty se v průběhu řízených činností podřizovaly učitelkám a plnily zadané úkoly, někdy však s určitými kázeňskými problémy. Z jejich projevů byla patrná závislost na pokynech a projevovala se menší schopnost samostatně se rozhodovat a seberealizovat. I když učitelky k dětem přistupovaly ohleduplně a klidně, v rámci řízených činností však přebíraly aktivitu, děti verbálně poučovaly a jejich práci více organizovaly. I když dětem vytvářely prostor pro verbální projev, svojí aktivitou ho často utlumovaly. Z těchto důvodů se některé děti snažily na sebe upozornit nevhodným chováním a nepřiměřeně hlučným řečovým projevem. Tyto aktivity dětí učitelky často usměrňovaly, čímž narušovaly celkový průběh činností i pozornost ostatních dětí. Přestože uplatňovaly i pozitivní hodnocení, to nebylo vždy využíváno konkrétně a věcně, takže pocit z úspěchu posilovalo jen málo. Při řízené činnosti učitelky uplatňovaly spíše didaktické metody a formy práce. Přirozené učení, které by vedlo děti ke získávání vlastní zkušenosti a více respektovalo individuální potřeby dětí, bylo využíváno jen velmi ojediněle a nahodile.

Z hlediska psychohygienických požadavků výchovně-vzdělávací práce nebylo vždy dodrženo vyvážené zastoupení řízených a spontánních činností. Vzhledem k organizaci provozu byly spontánní činnosti často zkracovány a převažovaly řízené aktivity. Pitný režim byl ve třídách zaveden a dětmi přirozeně využíván. Promyšleně byla stanovena individuální potřeba odpočinku, délka pobytu venku i interval mezi jídlem. Méně promyšleně byla vymezená organizace společného přecházení do umývárny a důsledné upevňování hygienických návyků i využívání školní jídelny ke společnému stravování a vedení dětí ke kulturnímu stolování.

Úroveň řízených činností byla pouze vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybový rozvoj odpovídal věkovým a individuálním schopnostem dětí. Přestože materiálně-technické vybavení pro pohybové aktivity je v MŠ velmi omezené, tyto činnosti škola rozvíjí

většinou mimo budovu školy, prostřednictvím pohybových aktivit v přírodě a vycházek. Jemnou motoriku škola rozvíjí prostřednictvím pracovních listů a výtvarných činností. Správné držení tužky je u většiny dětí upevněné.

Sebeobslužné dovednosti učitelky vzhledem ke zvolenému stylu práce promyšleně a důsledně nerozvíjely. V průběhu všech činností byly děti učitelkami převážně obsluhovány, zvláště při stolování, kdy vzhledem k nedostatečné pozornosti učitelek a jejich nedůslednosti, neměly děti dostatečně upevněné správné návyky při stolování (využívání příborů a jejich správné držení).

Využívání zdvořilostních návyků učitelky důsledně nevyžadovaly a děti je uplatňovaly velmi nahodile a neuvědoměle. K učitelce se děti chovaly většinou ohleduplně a přátelsky. Mezi sebou navzájem však měly poměrně časté konflikty spojené s agresivitou a žalováním. Slovní zásoba a plynulost řečového projevu byly přiměřené věku. Děti bez problémů navazovaly kontakt a uměly se přiměřeně vyjadřovat.

Chování dětí v průběhu spontánních činností bylo více ohleduplné a děti projevovaly i větší sebevědomí. Při řízených činnostech a přechodech mezi aktivitami se projevovala větší agresivita, děti se neuměly samostatně rozhodovat a většinou se pouze podřizovaly.

Poznatky dětí k jednotlivým tématům nebyly vždy myšlenkově propojované do souvislostí. Fantazie a tvořivost byla uplatňována pouze při spontánních a výtvarných činnostech.

Celková úroveň výchovně-vzdělávací činnosti byla vzhledem k úrovni spontánních činností hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Název školy „Mateřská škola Nebovidy, příspěvková organizace“ stanovený ve „Zřizovací listině“ s účinností od 1. prosince 2002 ze dne 2. října 2002 je v souladu s názvem školy v „Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení“, s účinností od 1. prosince 2002 č.j. JMK 3231/2002 OŠ ze dne 16. ledna 2003.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina s účinností od 1. prosince 2002 ze dne 2. října 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. prosince 2002, č.j. JMK 3231/2002 OŠ ze dne 16. ledna 2003
3. Výkaz o mateřské škole V 1-01 podle stavu k 30. září 2002 ze dne 25. září 2002
4. Výjimka z počtu dětí na třídu ze dne 19. března 2003
5. Stanovisko OH k zařazení do sítě škol při přechodu na právní subjektivitu č.j. 5514/HDD/02 ze dne 7. listopadu 2002
6. Přehled docházky dětí do MŠ
7. Školní vzdělávací program pro školní rok 2002/2003
8. Přehledy výchovné práce
9. Plány výchovně-vzdělávací práce ve třídách
10. Organizační řád mateřské školy ze dne 25. února 2003

11. Vnitřní řád mateřské školy pro školní rok 2002/2003 ze dne 1. února 2003
12. Organizace dne v MŠ pro školní rok 2002/2003
13. Pracovní doba zaměstnanců MŠ
14. Pracovní náplň pro zaměstnance
15. Personální dokumentace
16. Evidence dětí (evidenční listy, rozhodnutí o zařazení do MŠ, přihlášky do MŠ, seznamy dětí, záznamy o dětech)
17. Záznamy z pedagogických a provozních porad
18. Zápisy z hospitací
19. Kniha docházky
20. Dokumentace BOZP a PO
21. Podací deník
22. Kniha úrazů
23. Hospitační záznamy
24. Podkladová inspekční dokumentace
25. Dotazníky rodičů

ZÁVĚR

Personální podmínky školy vytváří dobrý předpoklad pro zajištění kvalitní výchovně-vzdělávací práce. Ředitelka školy je ve funkci od 1. srpna 2002. I přes poměrně krátké funkční období většinu času věnovala organizační změně MŠ (od 1. prosince 2002 přechod do právní subjektivity). Značné množství povinností organizačního charakteru vyřešila velmi dobře, ale méně se věnovala metodickému vedení kolektivu, což ovlivnilo kvalitu plánování i výchovně-vzdělávací práce s dětmi. Organizování chodu školy je vzhledem k převážení dětí složité, ale funguje v podstatě bezproblémově. Částečně je omezený pouze vnější informační systém.

Materiálně-technické podmínky sice umožňují naplňovat výchovně-vzdělávací cíle, ale rozmanitost pomůcek není vždy příliš dostačující a podnětná. Materiálně-technické podmínky však škola neustále promyšleně zlepšuje a zkvalitňuje.

Ve spontánních činnostech probíhala práce svobodněji, celkový způsob organizace více napomáhal rozvoji spontaneity dětí, než při řízených činnostech, kdy kvalitu a průběh výchovně-vzdělávací práce výrazně ovlivnila nejasnost plánování, motivace i organizace činností. Celková organizace a uvolněnost spontánních činností vytvářela lepší předpoklady pro osobnostní rozvoj dětí a to pozitivně ovlivnilo i celkové hodnocení školy.

Od předchozí inspekce, která proběhla v roce 1997, došlo v činnosti školy k pozitivnímu posunu z hlediska zajištění bezpečnosti dětí při přecházení po schodišti (nainstalování madla do výšky dětí) a funkčního pitného režimu. Ve výchovně-vzdělávací práci též došlo k určitému uvolnění, zvláště v rámci spontánních činností.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Tesaříková	Hana Tesaříková v.r.

V Brně dne 26. březen 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 28. březen 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
---	--------

Ivana Valášková, ředitelka MŠ	Ivana Valášková v.r.
-------------------------------	----------------------

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitivita téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Príslušný orgán státní správy	2003-04-12	122 472/03
Zřizovatel	2003-04-12	122 471/03
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány